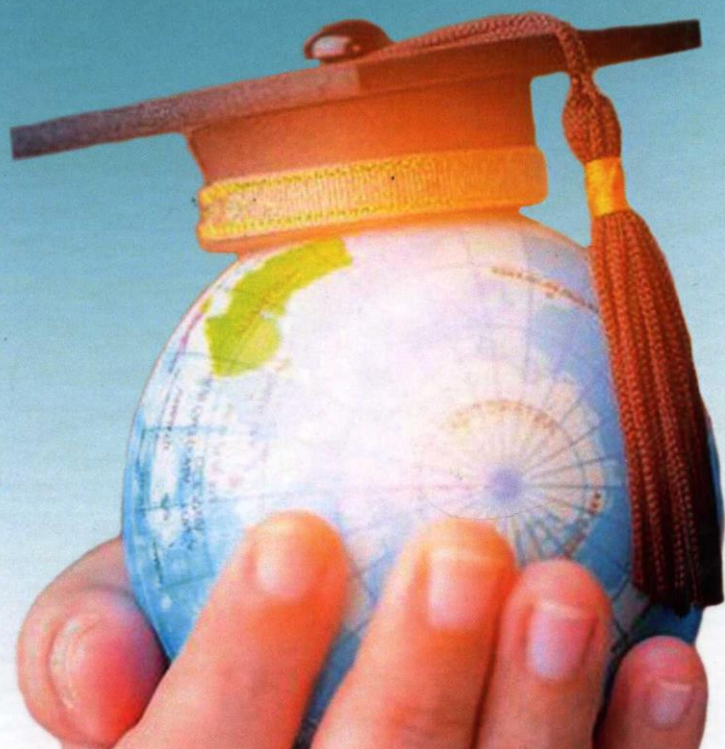

В.А.Вергун, О.А.Приятельчук, О.І.Ступницький

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

УДК 339.9(075.8)
М43

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
протокол № 8 від 03.04.2020 р.*

Колектив авторів:

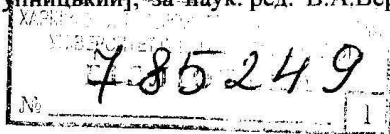
д.е.н., проф. Вергун Володимир Антонович,
д.е.н., доц. Приятельчук Олена Анатоліївна,
к.е.н., проф. Ступницький Олексій Іванович.

Рецензенти:

д.е. н., проф. А.М. Поручник, д.е.н., проф. О.І. Шнирков

М43 Міжнародний бізнес: Підручник. Для студентів неекономічних спеціальностей закладів вищої освіти України / [В.А.Вергун, О.А.Приятельчук, О.І.Ступницький]; за наук. ред. В.А.Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2020. – 602с.

ISBN 978-966-9725-64-6

Підручник зорієнтований на студентів неекономічних спеціальностей закладів вищої освіти України, ґрунтується на базових положеннях світової економічної науки, враховує специфіку ведення бізнесу в окремих країнах і регіонах, новітні тенденції і форми міжнародного підприємництва. Він може бути корисним широкому колу читачів, що мають бажання опанувати сучасні проблеми розвитку міжнародного бізнесу. Метою підручника є формування у студентів основ знань про міжнародний бізнес, а основна увага сфокусована на головних тенденціях його розвитку, у т. ч. глобалізації, інтернаціоналізації, транснаціоналізації, інтеграції та дезінтеграції.

У результаті засвоєння матеріалу студент буде: знати історію становлення міжнародного бізнесу, його теоретичне підґрунтя, типологію і головних акторів, його ресурси й основні тенденції і проблеми, а також основи формування та генезу світового ринку; вміти аналізувати світову економічну кон'юнктуру, головні особливості міжнародного руху капіталу та міграції робочої сили; володіти методами вивчення світової і національної економіки, у тому числі зовнішньої торгівлі, експортно-імпорتنних операцій, міжнародного обміну знаннями і технологіями, валютно-розрахункових відносин, а також міжнародного маркетингу та менеджменту.

Автори висловлюють щирю вдячність "Українській школі міжнародного інноваційного підприємництва, права і комунікацій" Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка за підтримку у публікації підручника.

© Вергун В.А., Приятельчук О.А.,
Ступницький О.І., 2020

ISBN 978-966-9725-64-6

© ТОВ «ВАДЕКС», 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
ВСТУП	13
РОЗДІЛ 1. Історія становлення, суть та етапи розвитку міжнародного бізнесу.....	17
1.1. Історичні передумови формування міжнародного бізнесу та етапи його розвитку.....	17
1.2. Сутність, характерні риси та особливості сучасного міжнародного бізнесу.....	30
1.3. Власність і капітал як основа ведення міжнародного бізнесу	47
РОЗДІЛ 2. Теорії міжнародного бізнесу та їх еволюція.....	61
2.1. Становлення наукових напрямів, шкіл і теорій міжнародного бізнесу.....	61
2.2. Сучасні напрями, школи і теорії міжнародного бізнесу	79
2.3. Проблеми міжнародного бізнесу в економічній нобелелогії	92
РОЗДІЛ 3. Суб'єкти міжнародного бізнесу та їх організаційно-правові форми.....	109
3.1. Людина у системі сучасного міжнародного бізнесу.....	109
3.2. Фірма як головний суб'єкт міжнародного бізнесу	127

3.3.	Сучасні організаційно-правові форми суб'єктів міжнародного бізнесу	149
3.4.	Державне підприємництво у системі сучасного міжнародного бізнесу	164
РОЗДІЛ 4.	Середовище міжнародного бізнесу і його структура	181
4.1.	Сутність і види міжнародного бізнес-середовища	181
4.2.	Економічні чинники та ризики середовища міжнародного бізнесу.....	192
4.3.	Позаекономічні фактори середовища міжнародного бізнесу	207
4.4.	Трансформація сучасного середовища міжнародного бізнесу	226
РОЗДІЛ 5.	Інфраструктура міжнародного бізнесу	247
5.1.	Суть інфраструктури, її види та критерії класифікації.....	247
5.2.	Інформаційно-технологічна та комунікаційна інфраструктура міжнародного бізнесу	258
5.3.	Фінансова складова інфраструктури міжнародного бізнесу	272
5.4.	Логістичне забезпечення сучасного міжнародного бізнесу.....	287
РОЗДІЛ 6.	Механізм функціонування міжнародного бізнесу.....	305
6.1.	Зміст, структура та регуляторні інструменти механізму міжнародного бізнесу.....	305
6.2.	Конкуренція, конкурентоспроможність та конкурентні стратегії у структурі механізму міжнародного бізнесу	319

6.3.	Торгівля та інвестування як функціональні елементи механізму міжнародного бізнесу	338
6.4.	Цифровізація механізму сучасних бізнес-процесів	355
6.5.	Ефективність механізму бізнес-діяльності компанії.....	366
РОЗДІЛ 7.	Міжнародний менеджмент як складова міжнародного бізнесу.....	387
7.1.	Наукові школи і теорії менеджменту та їх генеза.....	387
7.2.	Сфери, рівні та особливості реалізації міжнародного менеджменту	402
7.3.	Міжнародний менеджмент людських ресурсів та корпоративна соціальна відповідальність.....	420
РОЗДІЛ 8.	Маркетинг у системі сучасного міжнародного бізнесу.....	435
8.1.	Зміст маркетингу, його види та функції у міжнародному бізнесі.....	435
8.2.	Маркетингові технології та інструменти міжнародної бізнес-діяльності.....	456
8.3.	Маркетингові стратегії у діяльності міжнародних компаній.....	472
РОЗДІЛ 9.	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств.....	487
9.1.	Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	487
9.2.	Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємстві	504

9.3.	Зміст та структура зовнішньо-економічного контракту	526
РОЗДІЛ 10.	Новітні інституційні та функціональні форми міжнародного бізнесу.....	547
10.1.	Міжнародні стратегічні альянси, фінансово-промислові групи та стартапи як сучасні інститути міжнародного бізнесу.....	547
10.2.	Електронна комерція – новітня функціональна форма міжнародного бізнесу.....	560
10.3.	Венчурне інвестування у системі сучасного міжнародного бізнесу.....	569
10.4.	Інноваційні кластери та інші високотехнологічні види міжнародного бізнесу.....	581
ЛІТЕРАТУРА	599